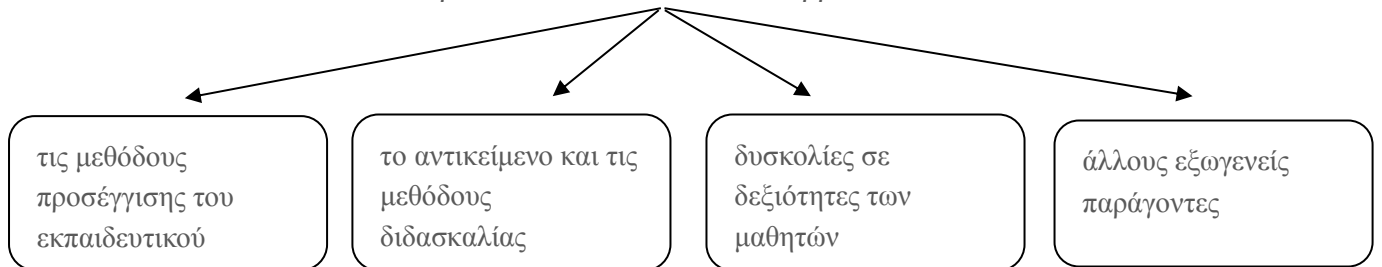

Σχολική τάξη: Όταν υπάρχουν συμπεριφορές που προβληματίζουν...

Καθημερινές καταστάσεις που προβληματίζουν:

- ✓ Μη αποδεκτές συμπεριφορές σε κοινωνικές καταστάσεις
- ✓ Συναισθηματικές διακυμάνσεις
- ✓ Δυσκολίες προσοχής και συγκέντρωσης
- ✓ Μη αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Τα παραπάνω είναι πιθανό να απορρέουν από:

**Ο
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ**

Βοηθητικές για την αποφυγή εκδήλωσης συμπεριφορών που προβληματίζουν ενδεικτικά αποτελούν οι εξής στρατηγικές:

- Διερεύνηση των ενδιαφερόντων, των κλίσεων, του ρυθμού μάθησης και του επιπέδου μαθησιακών και γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών.
- Χρήση των παραπάνω πληροφοριών στην οργάνωση της διδασκαλίας.
- Αξιοποίηση των γονέων ως πηγή πληροφόρησης.
- Διαφοροποίηση και προσαρμογή των στόχων και των στρατηγικών διδασκαλίας σε μαθητές που το έχουν ανάγκη.
- Δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για κάθε παιδί.
- Αξιοποίηση παραγόντων που συμβάλλουν στη δημιουργία και διατήρηση θετικού κλίματος, όπως:
 - σωστή χρήση λεκτικού επαίνου,
 - συχνή ανατροφοδότηση,
 - έμφαση στις επιθυμητές συμπεριφορές,
 - αγνόηση μικρών παραπτωμάτων, όταν αυτό κρίνεται εφικτό,
 - περιοδική ικανοποίηση επιθυμιών των μαθητών.
- Δημιουργία μικρών ομάδων, υπενθύμιση κανόνων συμπεριφοράς, συχνή επίβλεψη, παροχή απαιτούμενων διαλειμμάτων σε μαθητές που το έχουν ανάγκη, προώθηση δεξιοτήτων συνεργασίας μέσω δραστηριοτήτων σε ζευγάρια.
- Παροχή ευκαιριών για επιτυχία με ερωτήσεις προσαρμοσμένες στις δυνατότητες των μαθητών.
- Διασφάλιση του ότι οι αντιδράσεις του εκπαιδευτικού επιφέρουν αποτροπή και όχι ενίσχυση της συμπεριφοράς των μαθητών.

- Εκπαίδευση των μαθητών σε στρατηγικές αυτορύθμισης συμπεριφοράς, μέσα από κοινωνικές ιστορίες, βίντεο, δημιουργία ιστοριών, παιχνίδια ρόλων.

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Βοηθητικές για την αποφυγή εκδήλωσης συμπεριφορών που προβληματίζουν ενδεικτικά αποτελούν οι εξής στρατηγικές:

- Προετοιμασία περιεχομένου διδασκαλίας, προκειμένου η προσοχή του εκπαιδευτικού να είναι επικεντρωμένη σε συμπεριφορές.
- Παρουσίαση νέας γνώσης με ενδιαφέρον τρόπο.
- Διασφάλιση διατήρησης της προσοχής και της συγκέντρωσης των μαθητών.
- Διασφάλιση κατανόησης του ζητούμενου από τους μαθητές.
- Χρήση ήδη κεκτημένων δεξιοτήτων κατά την εκμάθηση νέων.
- Σύνδεση με την καθημερινότητα.
- Μάθηση μέσω της πράξης και της ανακάλυψης (πειράματα, πραγματικά αντικείμενα, παρατήρηση φαινομένων, παρουσίαση θεμάτων από ειδικούς).

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

Ο μαθητικός πληθυσμός μιας τάξης διαφοροποιείται ως προς:

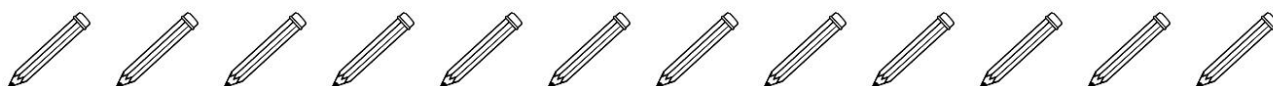
- τις προσωπικότητες,
- τα ενδιαφέροντα,
- τον τρόπο και ρυθμό μάθησης,
- τις ανάγκες.

Πιθανοί λόγοι για τους οποίους ένας μαθητής καταφεύγει σε μη αποδεκτές συμπεριφορές;

- ✓ ως αντίδραση σε πρόσωπα και καταστάσεις,
- ✓ με στόχο να προσελκύσει την προσοχή που δεν έχει,
- ✓ για να ελέγξει τις προθέσεις και τα όρια των γύρω του,
- ✓ λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος ή δυσκολίας κατανόησης των κανόνων της τάξης,
- ✓ λόγω ύπαρξης δυσκολιών που αφορούν την ανάπτυξη του μαθητή σε διάφορους τομείς.

Παράγοντες πίσω από τις συμπεριφορές

- ✓ αισθήματα ανασφάλειας, αναποτελεσματικότητας, έλλειψης εμπιστοσύνης,
- ✓ ταύτιση με πρότυπο προσώπου που εμφανίζει επιθετικότητα,
- ✓ δυσκολίες στις κοινωνικές δεξιότητες και επικοινωνιακά ελλείμματα,
- ✓ δυσκολίες στην αυτορύθμιση συναισθημάτων.

ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

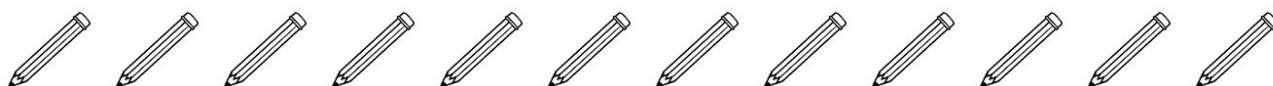
- Οικογενειακό πλαίσιο, το οποίο χρήζει υποστήριξης.
- Άλλες κοινωνικής φύσεως καταστάσεις/ περίοδοι κρίσεων, όπως πχ περίοδος πανδημίας.

ΆΛΛΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- *Κανόνες*
 - έγκαιρη θέσπιση αυτών μαζί με τους μαθητές,
 - λίγοι, ξεκάθαροι και εφικτοί, συχνή υπενθύμιση αυτών
 - τήρηση συνεπειών από τη μη τήρηση αυτών,
 - χρήση θετικής γλώσσας για να δοθεί έμφαση στις επιθυμητές συμπεριφορές.
- *Ομαδικές δραστηριότητες και συστήματα επιβράβευσης*
Ενδεικτικά προτείνονται τα εξής:
 - δημιουργία χώρου ξεκούρασης και χαλάρωσης,
 - δημιουργία αφίσας με κανόνες συμπεριφοράς και εικονογράφησή τους,
 - δημιουργία αφίσας «Βήματα επίλυσης διαφορών» μεταξύ των μαθητών,
 - δημιουργία κολάζ «Τι μπορώ να κάνω όταν θυμώνω;»,
 - σύσταση ομάδων βοήθειας μέσα στην τάξη,
 - δημιουργία ατομικού συμβολαίου συμπεριφοράς,
 - χρήση συστήματος επιβράβευσης Class Dojo (απαιτεί η/υ και διαδίκτυο),
 - χρήση ατομικών καρτών επιβράβευσης,
 - χρήση πίνακα ομαδικής επιβράβευσης.

Τι μπορεί να κάνει ο εκπαιδευτικός μετά την εμφάνιση συμπεριφορών

- Προσδιορίζει τη συμπεριφορά και διερευνά τους λόγους για τους οποίους εκδηλώνεται (δημιουργία φόρμας καταγραφής της ανεπιθύμητης συμπεριφοράς, όπου καταγράφεται η συχνότητα, συμβάν που προηγήθηκε της συμπεριφοράς, αντιδράσεις, κτλ).
→ Όλες οι συμπεριφορές απορρέουν από κάτι και δίνουν μηνύματα.
- Φροντίζει να ενισχύει εγκαίρως αποδεκτές συμπεριφορές.
→ Μία δύσκολη συμπεριφορά δεν μπορεί να αλλάξει αν δεν ενισχυθεί μία καλή συμπεριφορά.
- Σχεδιάζει πλάνο παρέμβασης (ιεράρχηση/σοβαρότητα συμπεριφορών, συμβόλαιο αλλαγής συμπεριφοράς, αναζήτηση και εφαρμογή ενισχυτών, κ.ά.), δίνοντας χρόνο για την αλλαγή της συμπεριφοράς.
→ Η αλλαγή της συμπεριφοράς είναι μία αργή διαδικασία.
- Προγραμματίζει ατομικές συναντήσεις με τον μαθητή.
- Συζητά με το σύλλογο διδασκόντων, με στόχο τον προγραμματισμό περαιτέρω ενεργειών (προσέγγιση οικογενειακού περιβάλλοντος,

κοινοποίηση του θέματος στην ΕΔΥ της σχολικής μονάδας, τον Σύμβουλο εκπαίδευσης και το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ματσαγγοπούρας, Η. (2008). *Η Σχολική τάξη*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Morgan, N., S. (2009). *Διαχείριση συμπεριφοράς στη σχολική τάξη. Πρακτικές ιδέες για εύκολη και αποτελεσματική εφαρμογή*. Αθήνα: Πατάκης.

Σάιφερ, Σ. (2013). *Πρακτικές λύσεις για κάθε πρόβλημα*. Αθήνα: Πατάκης.

